

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۱۰

شاه ولی آرین

د جمهوري رياست د لوري غبرگ مراسم

د څو مياشتو ټاکنيزو ناندريو، د ځواک او څوکيو د نا مشروع لاسته راوړلو هلو ځلو په پايله کې چې حتا د هيواد بين المللي شريکانو هم خپلې ټولې د منځگريټوب لارو چارو ته دوام ورکړ، مگر په خواشيني سره چې تيره ورځ د ۲۰۲۰ ز کال د مارچ په نهمه نيټه د کابل په مرکز کې په ډېر نږدې واټن کې په غير قانوني او د ټاکنيزو مقرراتو او افغاني عرف په نظر کې نيولو پرته دوه کسانو محمد اشرف غني چې د انتخاباتو د کميسون د پريکړې په اساس جمهور رئيس اعلان شوی و او هم غبرگ عبدالله د هغه سيال چې په ټاکنو کې يې دوهم ځای درلود؛ د لوري مراسم پر ځای کړل، چې دغه عمل به څومره د هيواد، افغانانو ملي حاکميت او بين المللي اعتبار زيانمن کړي وي، د پوښتنې وړ يې گنم؟.

تر هغه ځايه چې ټولو افغانانو ته جوته ده چې له پيل نه د جمهوري رياست د ټاکنو په هکله د جمهوري رياست لپاره نوماندانو د نظر توپير درلود، خو کله چې د انتخاباتو د مستقل کميسون کميشنران د کانديدانو له لوري معرفي او د کانديدانو په خپلو رايو سره وټاکل شول، د شک تله يو څه سپکه شوه او ټولو کانديدانو په ټاکنو کې گډون او ځانونه يې و ازمايل او هېچا د انتخاباتو او کميسون په هکله څه نه ويل؛ يوازي دوه ټاکنيزو ټيمونو عبدالله او حکمتيار له هماغه پيل نه شرط داسې مطرح کاوه که تقلب نه وي... چې د دوی دغه شعار يا وړاندوينه د دی مانا درلوده، يانې که دوی بريالی نه شي، نو د ټاکنو پایلې نه مني، چې همداسې هم وشول.

کله چې د ټاکنو لومړی پایلې اعلان شوي، له هماغه پيل نه پر ټاکنيزو کميسونونو قانونی او غير قانونی گذارونه پيل شول، حتا هغو کانديدانو چې هېڅ رای يې هم نه درلودی د برياليتوب دعوی يې کولی.

ټاکنی يو اصل دی په ټوله نړی کې يو شان تر سره کيږي، په پايله کې هر هغه چا چې اکثریت تر لاسه کړی وي، د کميسون له لاری ولس ته معرفي کيږی او نور بايلونکي ورته مبارکي وائي، مگر برعکس زموږ په هيواد کې، چې دري ځل د مخه او همدا ډول دا وروستي ټاکنی د سترو گواښونو سر مخ شوی چې دا دی نتیجه يې په يو هيواد کې د دوه جمهور رئيسانو لخوا د غبرگو لوړو د مراسمو اجرا کول دی.

که د قانوني چوکاټ په نظر کې نيولو سره په هيواد کې د جمهوري رياست لپاره ټاکنی و ارزول شي، په قانون کې دا نه دي راغلي چې د هيواد د وگړو د نفوس نه څومره بايد په ټاکنو کې گډون وکړي چې قانوني مشروعيت ولري، بلکې هلته داسې راغلي چې په ټاکنو کې د گډونکو نه ۵۰ سلنی نه د زياتو رايو گټونکی د ټاکنو بريالي نوماند دی، چې د ټاکنو د کميسون د پريکړو پر بنسټ محمد اشرف غني د افغانستان د جمهور رئيس په توگه معرفي او د برياليتوب وثيقه يې د ټاکنو د خپلواک کميسون له لوري تر لاسه کړه، سره له دې چې د يو شمير سياسيونو او د سيالي ډلې په اند دغه ټاکنو ته قانونی مشروعيت نه ورکوي، اما د هغی وثيقي له مخی چې د ټاکنو د خپلواک کميسون له خوا محمد اشرف غني تر لاسه کړی خپله قانوني جواز لري، تر څو د لوري مراسم تر سره کړي.

زما له انده پوښتنه دلته ده چې عبد الله عبدالله د کوم مدرک او قانونی حکم پر اساس د لوري مراسم تر سره کړل؟ ايا هغه چا چې عبدالله ته د لوري په مراسمو کې قسم ورکاوه مولوی شهزاده شاهد په قانونی لحاظ دا صلاحيت درلود؟

وليدل شول چې د عبدالله عبدالله د لوري په مراسمو کې يې حتا ډير نږدې پلويان چې د گډ کار تفاهم يې سره درلود د مثال په توگه لکه پخوانی جمهور رئيس حامد کرزی، گلبدین حکمتيار، نبيل، عمر زاخيلوال او حتا په نوم اجرائيه رئيس يې احدی هم گډون نه و کړی. دا په دی مانا ده چې دغه ائتلاف د پاشلو په حالت کې دی.

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خيږ و لولئ

د عبدالله عبد الله د لوري په مراسمو كې د بهرنيو هيوادو د ديپلوماتانو نه گډون او د افغانانو كمرنگه شتون او حتا د روسي، ايران او تركيي د سفيرانو نه شتون چې د عبدالله ډيره تمه تری كېده، بل هغه څه دی چې د عبدالله او د هغه د پلويانو موقف يې كمزوری او د خندا وړ وگرځاوه.

زما په اند د عبدالله عبدالله دغه نا سنجشه عمل او د لوري پر ځای كول كه چيري محمد اشرف غني د بهرنيانو د فشار له امله كوم نامشروع تفاهم او په حكومت كې شرطی سهم ورنه كړي، د عبدالله او د هغه د ډلي لپاره سياسي وژنه ده.

اصلي خبره خو دا ده كه د ټاكنو پروسه قانوني وه او كه له درغليو ډكه، خو بايد يو گټونكي يې درلودی، دا چې د لوري غبرگ مراسم تر سره شول له ټولو ستونزو سره - سره بيا هم هغه په ټپه دريدلي حالت، د ولس د تشويشونو وضعيت او د سولي او بين الافغاني مذاكراتو د ځنډ او خنډ پروسه به يو څه گړندی شي كه دغه عمل يو څه ستونزی رامنځ ته كوی خو گټي به هم ولری.

بله خبره خو دا ده چې، دغه دوه د لوري غبرگ مراسم د ټولو ستونزو او جنجالونو سره - سره بي گټي هم نه دي. په دی مانا چې ولس ته به حق او باطل معلوم شي، د سولي خبري او پروسه به د مسولي مرجع د منځ ته راتلو په مناسبت يو څه گړندی شي او همدا ډول به د نه منلو فرهنگ (نه يې من!) له منځه لاړ شي او د ناندرو له لاري به د باج گيری او د څوكيو د سهم وركولو طريقه ماته او يو لاس، د ټولو افغانانو په گډون به داسی يو حكومت رامنځ ته شي چې د حكومت د داخلي جنجالونو نه خلاص او د نورو اړتيا وړ كارونو لپاره به لار خلاصه وي.

د هيواد په داسی حساسو شيبو كې چې د سولي هلي ځلي روانی دی د بين الافغاني مذاكراتو لپاره بڼه فرصت را برابر شوی د هيواد ویشل او د سياسيونو تر منځ د قدرت او څوكيو ناندري نه د دوی په گټه دی، نه د هيواد، نه د ملی حاكميت او نه د سولي او ټيكاو په گټه.

ټول هيواد وال بايد په گډه په عبد الله عبدالله غږ وكړی چې د تشنج او موازی حكومت د جوړيدو نه لاس واخلي او د هيواد د ملی گټو په اډانه كې د ولس غوښتنو ته غاړه كيردی، چې دا كار به هم د هيواد او هم د ولس او خپله عبدالله عبدالله په گټه هم وي.

كه چيري دغه ټيم د اساسی قانون د ارزښتونو، د ولس غوښتنو او په دی حساسو شرائطو كې روان وضعيت ته نور هم دوام وركړی، دغه عمل د هيواد د لوړو او ملی گټو پر ضد عمل گڼل كيری، بيا به د هيواد د قضائي او امنيتی ارگانونو نه د هيوادوالو غوښتنه دا وی چې د گډوډيو د مخنيوی، د هيواد د ملی گټو او اساسی قانون پر خلاف د عمل په عنوان، هر يو فضل احمد معنوی د عبد الله د ټيم د لوري د مراسمو د تنظيم رئيس، مولوی شهزاده شاهد د لوري د مراسمو جعلی قاضي القضاة قسم وركونکی، عبدالله عبدالله او دواړه معاونين يې د قانون منگولو ته د مجازاتو له پاره وسپارل شي.

څنگه چې محمد اشرف غني د لوري په مراسمو كې په هيواد كې د اساسی قانون د تطبيق، د هيواد د اتباعو د حقوقو د خونديتوب او د هيواد د ملی حاكميت د ساتلو لوړه وكړه، په دی اساس د عبدالله عبد الله د ټيم دغه عمل د هيواد د نافذه قوانينو خلاف په هيواد كې د انارشی او د سولي په پروسه كې د خنډ اساسی لامل گڼل كيری، نوځكه د جمهور رئيس له لوري د قاطع عمل اړتيا ليدل كيری، تر څو په راتلونكي كې هيڅوك د قانون او ولس د لوړو گټو په مقابل كې ونه دريږی.

د افغانستان د ولس تمه له ولسمشره دا ده چې هيڅ ډول نامشروع معاملي ته غاړه كينږدی او د هيواد د روان كړكچ د مهار كولو لپاره يو ټول شموله داسی يو حكومت رامنځته كړی چې ټولو هيواد والو ته د منلو وړ وی او د يو مركزی حاكميت له لاري اداره او كنترول شي. سهم وركول د څو ډلو له لاري د حكومت چاري اداره كولو په هيواد كې بڼه نتيجه ورنه كړه بايد تری مخنيوی وشي.

د يو باثباته پياوړي مركزي ټول شموله حكومت په لور!

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاری ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړی maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكني د ليكنيزي بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليكنه له راليولو مخكي په ځير و لولی